

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

RECICLAREA BANCNOTELEOR EURO: CADRUL PENTRU DETECTAREA BANCNOTELEOR FALSIFICATE ȘI SORTAREA CALITATIVĂ A BANCNOTELEOR DE CĂTRE INSTITUȚIILE DE CREDIT ȘI ALȚI AGENȚI SPECIALIZAȚI CARE OPEREAZĂ CU NUMERAR

I INTRODUCERE

I.1 MOTIVELE CREĂRII UNUI CADRU COMUN PENTRU RECICLAREA BANCNOTELEOR

În conformitate cu articolul 106 alineatul (1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene și cu articolul 16 din Statutul SEBC, Eurosistemul este împuternicit să emită bancnote euro. Una dintre atribuțiile principale care derivă din această împuternicire constă în asigurarea integrității și a calității bancnotelor euro în circulație, și, prin extensie, în menținerea încrederii publicului în bancnotele euro. În vederea realizării acestor obiective, starea (calitatea) bancnotelor euro în circulație trebuie menținută la un nivel corespunzător, astfel încât să se asigure faptul că bancnotele sunt acceptate ca mijloc de plată de către publicul larg și că sunt utilizate fără probleme de aparatele care acceptă bancnote. În plus, numai bancnotele care se află în stare bună pot fi verificate cu ușurință și în mod fiabil în vederea stabilirii autenticității. Dat fiind faptul că, în mod inevitabil, bancnotele se deteriorează în cursul circulației, bancnotele uzate sau necorespunzătoare trebuie retrase imediat din circulație și înlocuite cu bancnote noi sau în stare bună. De asemenea, protejarea integrității bancnotelor euro ca mijloc de plată presupune detectarea rapidă a bancnotelor falsificate și predarea imediată a acestora către autoritățile naționale competente în vederea sprijinirii investigațiilor desfășurate de organele de poliție.

În scopul asigurării unei aprovizionări fără sincope cu bancnote și al garantării unei bune calități a bancnotelor în circulație, unele bănci centrale naționale (BCN) au încheiat cu

instituțiile de credit un acord conform căruia aparatele de distribuire a numerarului și bancomatele (denumite în continuare, în mod colectiv, „ATM”)¹ trebuie să furnizeze numai bancnote care au fost sortate de BCN.

Această strategie garantează faptul că instituțiile de credit nu vor repune bancnote falsificate în circulație pentru clienții lor. În plus, aceasta asigură întoarcerea continuă a bancnotelor la BCN, permițându-le acestora să controleze nivelul calității majorității bancnotelor în circulație, datorită unei frecvențe suficient de mari a returului acestora.

În conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului din 28 iunie 2001, care prevede măsurile necesare pentru protejarea euro împotriva falsificării, instituțiile de credit, precum și orice altă instituție care participă cu titlu profesional la distribuirea și eliberarea către public a bancnotelor [și monedelor], inclusiv instituțiile a căror activitate constă în schimbarea bancnotelor sau monedelor în diferite devize, cum sunt birourile de schimb (denumite în continuare, în mod colectiv, „instituții de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar”), au obligația de a retrage din circulație toate bancnotele [și monedele] euro pe care le-au primit și despre care știu sau au motive suficiente să considere că sunt false și să le predea de îndată autorităților naționale competente. De asemenea, articolul 6 prevede că statele membre adoptă măsurile necesare

¹ Termenul „ATM” acoperă, în acest cadru, toate tipurile de aparate cu autoservire (utilizate de clienți) care eliberează bancnote, independent de alte servicii oferite (de exemplu: transferuri bancare electronice, tipărirea extraselor de cont etc.), cu excepția aparatelor de reciclare a numerarului.

pentru a asigura că instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar și care nu își îndeplinesc obligațiile prevăzute la alineatul respectiv fac obiectul unor sancțiuni efective, proporționale și descurajatoare.

La 18 aprilie 2002, Consiliul guvernatorilor a adoptat termenii de referință ai Eurosistemului în ceea ce privește utilizarea aparatelor de reciclare a numerarului și a aparatelor de tip cash-in (aparate pentru depunerea numerarului), care stabilesc orientări privind atât detectarea falsurilor, cât și standardele minime de sortare calitativă referitoare la bancnotele euro. Ca urmare a aplicării acestora de către BCN participante, instituțiile de credit din țările în care reciclarea bancnotelor a fost inițial interzisă prin lege sau prin acorduri încheiate cu BCN au în prezent posibilitatea de a furniza clienților bancnote procesate intern de aparatele care fac obiectul termenilor de referință, pe lângă cele furnizate de BCN.

După adoptarea termenilor de referință, unele BCN au luat măsuri, în colaborare cu sectorul bancar, respectiv cu autoritățile publice, în scopul extinderii sferei de aplicare a acestora. Au fost create cadre care să prevadă reconfigurarea modalităților de reciclare a bancnotelor euro de către instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar, cu condiția ca autenticitatea și calitatea bancnotelor să fie corespunzător verificate cu ajutorul aparatelor de procesare a bancnotelor testate cu succes de o BCN, în conformitate cu procedurile comune de testare prevăzute de Eurosistem. Având în vedere tradițiile naționale diferite în ceea ce privește rolul instituțiilor de credit în circuitul numerarului și aplicarea neuniformă a termenilor de referință la nivel național, în prezent există în zona euro trei modele:

1. instituțiile de credit trebuie să furnizeze clienților lor numai bancnote primite de la BCN². Reciclarea bancnotelor este permisă numai dacă se realizează cu ajutorul aparatelor de reciclare a numerarului testate de Eurosistem;

2. instituțiile de credit trebuie să furnizeze clienților lor numai bancnote primite de la BCN². Reciclarea bancnotelor este permisă numai dacă bancnotele sunt autentificate și sortate calitativ cu ajutorul aparatelor de reciclare a numerarului sau al altei aparaturi testate cu succes de Eurosistem;

3. deși nu sunt obligate prin reglementările BCN privind reciclarea bancnotelor, instituțiile de credit trebuie să colaboreze cu BCN și să respecte orientările elaborate de aceasta.

Posibilitatea de reciclare a bancnotelor euro permite instituțiilor de credit și altor agenți specializați care operează cu numerar să își exercite rolul în ceea ce privește aprovizionarea cu numerar într-un mod mai eficient și mai puțin costisitor. Pentru a evita denaturarea concurenței și în vederea stabilirii unor standarde armonizate privind reciclarea bancnotelor în zona euro, Eurosistemul a adoptat un cadru general pentru întreaga zonă euro, care se aplică instituțiilor de credit și altor agenți specializați care operează cu numerar, stabilește cerințe clare în ceea ce privește reciclarea bancnotelor și, în special, reguli comune privind detectarea bancnotelor falsificate și standarde minime pentru verificarea calității bancnotelor euro.

1.2 OBIECTIVELE ACESTUI CADRU

Principalele obiective ale acestui cadru sunt, în primul rând, acordarea de asistență instituțiilor de credit și altor agenți specializați care operează cu numerar în ceea ce privește respectarea obligațiilor prevăzute la articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului; în al doilea rând, aplicarea eficientă a unei politici comune privind reciclarea bancnotelor de către instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar pentru a se evita denaturarea concurenței din zona euro și pentru a contribui la crearea unei zone unice de operațiuni cu numerar în

² Tranzacțiile cu un volum redus de numerar, efectuate la ghișeu, sunt în mod normal exceptate de la aplicarea acestei dispoziții.

euro; în al treilea rând, recomandarea adresată instituțiilor de credit și altor agenți specializați care operează cu numerar de a respecta standardele privind utilizarea bancnotelor euro astfel încât să contribuie la menținerea calității și a autenticității bancnotelor euro în circulație.

Trebuie menționat că instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar nu vor primi compensații pentru costurile pe care le poate presupune introducerea acestui cadru și nici în cazul în care BCE sau BCN impun alte măsuri pentru îmbunătățirea calității bancnotelor în circulație sau hotărâsc să emită bancnote euro cu elemente de siguranță modificate sau noi. În plus, Eurosistemul, care este autorizat să emită bancnote euro, poate oricând să modifice sau să abroge acest cadru sau să ia alte măsuri în vederea asigurării integrității și a păstrării calității bancnotelor euro în circulație.

2 CADRUL PENTRU RECICLAREA BANCNOTELOR EURO DE CĂTRE INSTITUȚIILE DE CREDIT ȘI ALȚI AGENȚI SPECIALIZAȚI CARE OPEREAZĂ CU NUMERAR

Acest cadru general se aplică fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului sau măsurilor adoptate la nivel național de către statele membre potrivit dispozițiilor acestui regulament al Consiliului, contribuind la aplicarea fără impedimente a acestor măsuri în sfera de competență a Eurosistemului.

2.1 CERINȚE GENERALE PRIVIND RECICLAREA BANCNOTELOR

2.1.1 DEFINIȚIA APARATELOR DE PROCESARE A BANCNOTELOR

Aparatele de procesare a bancnotelor, utilizate de instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar în scopul reciclării și care fac obiectul acestui document, se încadrează într-una dintre următoarele categorii:

1. aparate utilizate de clienți, de exemplu aparate de reciclare a numerarului și aparate de tip *cash-in*.
2. Aparate utilizate de personal. Aceste aparate pot fi clasificate în: (i) aparate care verifică autenticitatea și calitatea bancnotelor, respectiv aparate de procesare a bancnotelor/ aparate de sortare a bancnotelor și (ii) aparate care verifică numai autenticitatea bancnotelor, respectiv aparate de autentificare a bancnotelor. Indiferent de tipul de aparat utilizat de personal, toate aceste aparate trebuie să permită procesarea pachetelor de bancnote, clasificarea bancnotelor – fie ca autentice, fie ca suspecte (bancnote respinse) fără intervenția agentului care utilizează aparatul, precum și sortarea fizică și separarea bancnotelor suspecte (respinse) de cele clasificate ca bancnote euro autentice³.

Viitoarele tipuri de aparate sau de dispozitive de procesare a bancnotelor, care vor avea aceleași funcții și vor viza aceleași grupuri-țintă ca și tipurile de aparate menționate anterior, vor trebui să respecte standardele generale prevăzute în continuare pentru îndeplinirea condițiilor necesare procesării bancnotelor care pot fi repuse în circulație prin ATM sau alte aparate utilizate de clienți.

Tipurile de aparate menționate anterior trebuie să fie adaptabile, astfel încât să garanteze fiabilitatea detectării noilor falsuri. În plus, acestea trebuie să se poată adapta la standarde de calitate mai mult sau mai puțin stricte, după caz.

3 Prezentul document nu include următoarele aparate de procesare a bancnotelor: (1) dispozitivele de autentificare a bancnotelor care obligă utilizatorul să stabilească dacă o bancnotă este autentică sau nu; (2) dispozitivele de autentificare a bancnotelor care procesează bancnotele una câte una sau pachete de bancnote și clasifică bancnotele, fără intervenția utilizatorului, în autentice sau suspecte, dar care nu separă automat bancnotele suspecte de cele autentice; (3) dispozitivele automate utilizate de personalul care lucrează la ghișeu (aparate automate securizate), respectiv la ghișeele instituțiilor de credit, pe post de casete de valori care asigură depozitarea securizată a valorilor.

2.1.2 PRINCIPII

Instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar repun în circulație bancnotele euro numai dacă autenticitatea și calitatea acestora sunt verificate corespunzător conform criteriilor stabilite de BCE în acest document și eventualelor dispoziții complementare pe care BCN le-ar putea adopta în vederea aplicării acestui cadru. Aceste dispoziții naționale complementare nu aduc atingere principiului referitor la tratamentul egal, trebuie să fie în conformitate deplină cu standardele acestui cadru și vor fi periodic raportate Eurosistemului.

De asemenea, instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar trebuie să respecte toate obligațiile prevăzute în legislația comunitară sau națională privind falsificarea.

Operațiunile de verificare a autenticității și calității bancnotelor care urmează să fie reciclate sunt efectuate fie de aparatele de procesare a bancnotelor testate cu succes de BCN, fie de personal calificat.

Bancnotele vor fi repuse în circulație prin intermediul ATM sau al altor aparate utilizate de clienți numai dacă autenticitatea și calitatea acestora au fost verificate de aparatele de procesare a bancnotelor testate cu succes de BCN.

Bancnotele a căror autenticitate a fost verificată de personalul calificat, manual sau fără ajutorul aparaturii de procesare a bancnotelor, testată cu succes de BCN, sunt repuse în circulație numai la ghișeu, și nu prin intermediul ATM sau al altor aparate utilizate de clienți, după verificarea calității acestora.

Bancnotele a căror autenticitate și calitate nu au fost verificate nu sunt repuse în circulație, ci sunt returnate BCN responsabile sau agentului (agenților) numit (numiți) de aceasta.

2.1.3 EXCEPȚII

(a) Verificarea manuală a calității bancnotelor repuse în circulație prin intermediul ATM sau al altor aparate utilizate de clienți

În cazul sucursalelor izolate ale instituțiilor de credit cu un volum foarte mic de operațiuni cu numerar, verificarea calității bancnotelor care urmează să fie repuse în circulație prin intermediul ATM sau al altor aparate utilizate de clienți poate fi efectuată, prin derogare de la principiile definite la punctul 2.1.2, de personalul calificat, care trebuie să respecte standardul minim de sortare (sortare calitativă manuală) prevăzut în anexa la prezentul document⁴. Autenticitatea bancnotelor se verifică cu ajutorul aparatelor de autentificare a bancnotelor testate cu succes de o BCN. Instituțiile de credit, în strânsă cooperare cu BCN, limitează volumul bancnotelor a căror calitate este controlată manual la 5% din volumul total al bancnotelor din fiecare cupiură care sunt reciclate la nivel național prin intermediul ATM sau al altor aparate utilizate de clienți.

(b) Forță majoră

În caz de forță majoră, care va fi definită în conformitate cu sistemul juridic național al țării în care este înființată o instituție de credit sau un alt agent specializat care operează cu numerar, și care afectează semnificativ aprovizionarea cu bancnote, instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar pot solicita, în vederea asigurării unei aprovizionări fără sincope cu bancnote, ca verificarea autenticității și calității bancnotelor să fie realizată, în mod excepțional și temporar, de personalul calificat, în conformitate cu cerințele prevăzute în prezentul document. În asemenea cazuri de forță majoră, instituția de credit respectivă sau alți agenți specializați care operează cu numerar informează de îndată BCN respectivă cu privire la faptul că verificarea autenticității și a calității bancnotelor este efectuată manual de personalul calificat. Aceste informații sunt însoțite de o descriere detaliată a naturii

⁴ BCN vor pune această anexă la dispoziția instituțiilor de credit, a altor agenți specializați care operează cu numerar și a producătorilor de aparate de procesare a bancnotelor, la solicitarea acestora.

exacte a cazului de forță majoră, indicându-se și durata estimată a procesării manuale a bancnotelor euro.

2.1.4 UTILIZAREA DE CĂTRE TERȚI A ATM-URILOR ȘI A ALTOR APARATE AFLATE LA DISPOZIȚIA PUBLICULUI

Alte organizații, în special comercianții cu amănuntul, indiferent dacă sunt sau nu menționate la articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului, care dețin în exploatare aparate cu autoservire care eliberează bancnote euro publicului (de exemplu, ATM), trebuie să verifice corespunzător autenticitatea și calitatea bancnotelor, în conformitate cu standardele prevăzute în acest cadru. Eurosistemul va urmări evoluțiile din acest domeniu.

2.2 DETECTAREA BANCNOTELOR FALSIFICATE

Asigurarea unui nivel înalt de detectare a bancnotelor falsificate și prevenirea repunerii acestora în circulație prezintă o importanță deosebită. Astfel, aparatele de procesare a bancnotelor utilizate pentru autentificarea bancnotelor euro trebuie să poată identifica și separa bancnotele euro falsificate de cele autentice în mod fiabil. Instituțiile de credit în cadrul cărora procesul de reciclare a bancnotelor euro se desfășoară la ghișeu trebuie să se asigure că aceste bancnote sunt verificate cel puțin de personalul calificat.

Bancnotele falsificate și bancnotele suspectate de a fi falsificate trebuie predate de îndată autorității competente menționate în dispozițiile naționale, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului.

2.3 DETECTAREA BANCNOTELOR DETERIORATE

Controlul calității bancnotelor care ar trebui repuse în circulație se efectuează în conformitate cu standardele minime comune ale Eurosistemului privind sortarea, care sunt prevăzute în anexa la prezentul document și care fac parte integrantă din acest cadru. Bancnotele deteriorate trebuie returnate BCN.

Având în vedere faptul că cele două cupiuri cu cele mai mici valori (5 și 10 euro) sunt, în general, supuse unui grad mai ridicat de uzură decât celelalte cupiuri, se recomandă ca acestea să fie furnizate cu o anumită periodicitate comercianților cu amănuntul și populației, în vederea asigurării calității bancnotelor aflate în circulație.

În scopul menținerii calității bancnotelor euro aflate în circulație în țările din zona euro, se stabilesc criterii individuale privind sortarea calitativă. BCE poate revizui aceste standarde pentru realizarea acestui obiectiv.

În vederea asigurării unui circuit continuu al numerarului și a calității bancnotelor în circulație, BCN monitorizează evoluția nivelului de calitate a bancnotelor euro aflate în circulație în țările lor. În cazul deteriorării nivelului de calitate a unor cupiuri diferite, BCN pot să furnizeze indicații privind ajustarea instrumentelor folosite de dispozitivele de verificare a calității, după ce informează în prealabil BCE.

2.4 CLASIFICAREA ȘI TRATAMENTUL BANCNOTELOR EURO PROCESATE DE APARATE AUTOMATE

2.4.1 APARATE UTILIZATE DE CLIENȚI

În cazul aparatelor utilizate de clienți, bancnotele depozitate trebuie clasificate într-una dintre categoriile de mai jos. Aparatele care nu verifică calitatea bancnotelor depuse și care nu reciclează bancnotele aflate în stare bună (de exemplu, aparatele de tip *cash-in*) nu trebuie să facă în mod obligatoriu distincția între categoria 4a și categoria 4b.

Înregistrarea și identificarea (i) bancnotelor/bancnotelor falsificate din categoriile 2 și 3 și (ii) titularului de cont respectiv sunt necesare pentru a asigura urmărirea tranzacțiilor în vederea sporirii gradului de siguranță. Pentru a permite depistarea titularului de cont care a depus bancnote aparținând categoriei 3, recunoscute de către o BCN ca fiind falsificate, elementele de identificare ale bancnotelor

Tabel 1 Clasificarea bancnotelor de aparate utilizate de clienți și procedura ulterioară

Categorie	Clasificare	Proprietăți	Procedură
1	Un alt obiect decât o bancnotă, care nu este recunoscut ca fiind o bancnotă euro	Neidentificat ca fiind o bancnotă din cauza următoarelor aspecte: - imagine și format necorespunzătoare; - probleme legate de transport (ex. alimentare dublă etc.); - colțuri îndoite sau părți lipsă; - bancnote cu inscripții de mână, bucăți de carton intercalate etc. sau - bancnotă străină.	Se returnează clientului.
2	Obiecte identificate ca fiind bancnote euro suspecte ¹	Imagine și format recunoscute, dar cel puțin unul dintre elementele de autentificare lipsește sau este clar că se află în afara marjei de toleranță.	Bancnotele trebuie retrase din circulație și predate, de îndată ce acest lucru este posibil – împreună cu informațiile privind titularul contului – autorităților naționale competente pentru autentificare, în conformitate cu reglementările naționale, în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la depunerea într-un aparat. Titularul contului nu trebuie creditat cu suma totală.
3	Bancnote euro care nu sunt clar autentificate	Imagine și format recunoscute, dar nu toate elementele de autentificare sunt recunoscute din cauza abaterilor de la calitate și/sau de la marja de toleranță. În majoritatea cazurilor, bancnote deformate sau murdare.	Bancnotele trebuie procesate separat și predate autorităților naționale competente pentru autentificare, de îndată ce acest lucru este posibil, în conformitate cu reglementările naționale, în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la depunerea într-un aparat ² . Informațiile privind titularul contului trebuie stocate pe o perioadă de opt săptămâni după ce bancnotele au fost detectate de aparat. Aceste informații se comunică la cerere sau de comun acord cu autoritățile naționale competente; informațiile care permit urmărirea titularului de cont pot fi puse la dispoziția autorităților, împreună cu bancnotele din categoria 3. Titularul contului poate fi creditat cu suma totală.
4a	Bancnote euro identificate ca fiind autentice și în stare bună	Toate verificările privind autenticitatea și calitatea, efectuate de aparate, au avut rezultate pozitive.	Pot fi utilizate pentru reciclare. Titularul contului poate fi creditat cu suma totală.
4b	Bancnote euro identificate ca fiind autentice, dar deteriorate	Toate verificările privind autenticitatea, efectuate de aparate, au avut rezultate pozitive. Verificările privind calitatea, efectuate de aparate, au avut rezultate negative.	Nu se utilizează pentru reciclare, ci se returnează la BCN. Titularul contului poate fi creditat cu suma totală.
<p>¹ De regulă, categoria 2 va cuprinde majoritatea bancnotelor primite de agenți specializați care operează cu numerar „despre care știu sau au motive suficiente să considere că sunt false” în sensul articolului 6 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 al Consiliului. Decizia definitivă privind autenticitatea bancnotelor euro este luată de o BCN.</p> <p>² Dacă bancnotele din categoria 3 nu sunt separate fizic de cele din categoriile 4a și 4b, toate bancnotele trebuie tratate ca bancnote aparținând categoriei 3 și, în consecință, trebuie returnate autorităților naționale competente.</p>			

și informațiile privind identitatea clientului trebuie stocate pe o perioadă minimă de opt săptămâni după detectarea bancnotelor de către aparat, cu excepția cazului în care informațiile sunt transmise autorităților naționale competente, împreună cu bancnotele din categoria 3.

Supravegherea cu camere video este recomandată de către poliție, fiind de natură să întărească siguranța, în vederea prevenirii activităților criminale. Această supraveghere este supusă legislației naționale aplicabile în domeniu.

2.4.2 APARATE UTILIZATE DE PERSONAL

Aparatele utilizate de personal trebuie să clasifice bancnotele drept suspecte ori autentice. Bancnotele autentice trebuie verificate din punct de vedere al calității, iar bancnotele deteriorate trebuie separate de cele care se află în stare bună.

2.5 INFORMAȚII PRIVIND BANCNOTELE EURO ȘI ELEMENTELE DE SIGURANȚĂ ALE ACESTORA

Informații privind bancnotele euro și elementele de siguranță ale acestora au fost oferite operatorilor de piață respectivi în cadrul seriilor de teste efectuate în anii 2000 și 2001. În această privință, Eurosistemul va colabora în viitor și cu terții respectivi. Acesta va informa cu suficient timp înainte instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar cu privire la emiterea de bancnote euro cu elemente de siguranță modificate sau noi, pentru a le permite acestora să se pregătească pentru utilizarea noilor bancnote euro.

2.6 TESTE COMUNE ALE BCN PENTRU APARATELE DE PROCESARE A BANCNOTELOR UTILIZATE ÎN SCOPUL RECICLĂRII

Potrivit acestui cadru, pentru a recicla bancnotele euro procesate cu ajutorul aparatelor automate definite la punctul 2.1.1, trebuie să se folosească aparate ai căror producători au făcut dovada că îndeplinesc cerințele prevăzute în prezentul document. În acest scop, BCN propun producătorilor teste comune pentru dispozitivele de detectare și aparatele de procesare a bancnotelor care să se realizeze în locuri potrivite, având la dispoziție o serie întreagă de bancnote euro falsificate frecvent și de bancnote euro autentice, în stare bună și deteriorate. Aceste teste, precum și rezultatele lor, sunt valabile în toată zona euro. Orice tip de aparat utilizat de clienți sau de personal, care a fost testat cu succes de către o BCN potrivit procedurilor de testare comune ale Eurosistemului, poate fi utilizat în toată zona euro, în conformitate cu reglementările naționale/legislația națională și fără să mai fie

Tabel 2 Clasificarea bancnotelor cu ajutorul aparatelor utilizate de personal și procedura ulterioară

Categorie	Clasificare	Proprietăți	Procedură
A	(i) Obiecte care nu sunt recunoscute ca bancnote euro sau (ii) bancnote euro suspecte	Obiecte care nu sunt identificate ca bancnote din cauza următoarelor aspecte: - probleme legate de transport (ex. alimentare dublă etc.); - imagine și format necorespunzătoare; - colțuri îndoite sau părți lipsă; - bancnote cu inscripții de mână, bucăți de carton intercalate etc. sau - bancnotă străină; - imagine și format recunoscute, dar cel puțin unul dintre elementele de autentificare lipsește sau este clar că se află în afara marjei de toleranță sau - imagine și format recunoscute, dar nu toate elementele de autentificare sunt recunoscute din cauza abaterilor de la calitate și/sau de la marja de toleranță. În majoritatea cazurilor, bancnote deformată sau murdare.	(i) Obiecte care nu sunt recunoscute ca fiind bancnote euro: de exemplu, hârtie albă, alte monede și cecuri. După evaluarea vizuală de către membrii personalului, aceste obiecte trebuie separate de bancnotele euro suspecte. (ii) Toate celelalte obiecte, respectiv bancnotele euro suspecte, trebuie procesate separat și predate autorităților naționale competente pentru autentificare, de îndată ce acest lucru este posibil, în conformitate cu reglementările naționale, în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la depunerea acestor bancnote.
B 1	Bancnote euro identificate ca fiind autentice și în stare bună	Toate verificările privind autenticitatea și calitatea, efectuate de aparate, au avut rezultate pozitive.	Pot fi utilizate pentru reciclare. Titularul contului poate fi creditat cu suma totală.
B 2	Bancnote euro identificate ca fiind autentice, dar deteriorate	Toate verificările privind autenticitatea, efectuate de aparate, au avut rezultate pozitive. Verificările privind calitatea, efectuate de aparate, au avut rezultate negative.	Nu se utilizează pentru reciclare, ci se returnează la BCN. Titularul contului poate fi creditat cu suma totală.

supus din nou testelor de către o de altă BCN. Eurosistemul publică pe site-urile BCE/BCN o listă cu aparatele utilizate de clienți sau de personal, astfel cum sunt definite la punctul 2.1.1, care au trecut cu succes procedurile de testare comune la o BCN. Dacă un tip de aparat, care a fost testat cu succes, nu reușește să treacă de un nou test la care este supus de o BCN, acesta va fi scos de pe lista publicată pe site-urile BCE/BCN. Instituțiile de credit sau alți agenți specializați care operează cu numerar, care instalează astfel de aparate, înștiințează BCN respectivă(e) în legătură cu aceste aparate înainte ca ele să fie puse în funcțiune.

BCN nu vor acorda producătorilor sau altor terți niciun fel de omologare pentru aparatele a căror testare a dat rezultate pozitive. Cu toate acestea, dacă un aparat a fost testat cu succes de o BCN, poate fi elaborat un raport succint privind rezultatele testelor.

Testul este valabil numai pentru bancnotele falsificate supuse testării. Eurosistemul nu își asumă în mod oficial nicio răspundere în cazul în care aparatele care au fost testate cu succes de către BCN nu respectă cerințele acestui cadru. Prin urmare, este responsabilitatea instituțiilor de credit sau a altor agenți specializați care operează cu numerar să își actualizeze aparatele, în colaborare cu producătorii, prin instalarea celor mai noi versiuni ale componentelor software și/sau ale componentelor hardware de autentificare disponibile la respectivii producători. Eurosistemul va stabili procedurile de acordare a asistenței pentru terții respectivi (producători și operatori) în ceea ce privește actualizarea produselor lor în timp util și de informare a sectorului bancar cu privire la cazurile frecvente de falsificare prin imitarea elementelor de siguranță care pot fi citite de aparate. Instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar trebuie să solicite producătorilor ca, după fiecare actualizare a componentelor software și/sau a componentelor hardware de autentificare, respectivul tip de aparat să fie din nou supus testelor de către o BCN.

Producătorii trebuie să ofere BCN informații pertinente cu privire la modalitatea în care aparatele pot fi adaptate în vederea depistării noilor bancnote falsificate și/sau a aplicării unor standarde de sortare calitativă mai mult sau mai puțin restrictive, respectiv (i) dacă este necesară numai modificarea componentelor software sau (ii) dacă trebuie modificate atât componentele software, cât și componentele hardware. Aceste informații trebuie incluse într-un acord de confidențialitate care va fi încheiat între părțile implicate.

2.7 MONITORIZAREA DE CĂTRE BCN

Instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar furnizează BCN în mod periodic următoarele informații pentru a permite Eurosistemului să monitorizeze respectarea acestui cadru:

- informații generale privind centrele de reciclare și procesare a bancnotelor;
- date statistice privind volumul operațiunilor cu numerar;
- informații cu privire la aparatele de reciclare și la aparatele de tip ATM și
- date privind sucursalele izolate care au un volum foarte mic de operațiuni cu numerar și în cadrul cărora calitatea bancnotelor este verificată manual.

Eurosistemul va preciza nivelul de detaliere a informațiilor ce urmează a fi furnizate, după ce va consulta sectorul bancar, în primul semestru al anului 2005.

Instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar trebuie să permită BCN să efectueze controale ale aparatelor aflate în funcțiune pentru a se convinge de capacitatea acestora de autentificare și verificare a calității bancnotelor (dacă este cazul), precum și de posibilitatea urmăririi tranzacțiilor (aparatele utilizate de clienți). În cadrul acestor controale,

BCN pot verifica și dispozițiile referitoare la funcționarea acestor aparate și la manipularea ulterioară a bancnotelor procesate, precum și sortarea calitativă efectuată de personal calificat, pe bază de eșantionare. Dacă o BCN constată o contravenție în timpul controalelor, instituțiile de credit sau alți agenți specializați care operează cu numerar iau măsurile necesare în vederea respectării cerințelor acestui cadru cât mai curând posibil. În cazul în care controalele efectuate evidențiază faptul că un anumit tip de aparat de procesat numerarul nu depistează toate bancnotele falsificate frecvent, instituția respectivă va actualiza fără întârziere toate aparatele respective. În plus, Eurosistemul va face demersuri pe lângă producători pentru ca aceștia să ofere tuturor clienților informații cu privire la programele de actualizare disponibile pentru aceste aparate.

3. PUNEREA ÎN APLICARE

BCN vor pune în aplicare acest cadru la nivel național cât mai curând posibil, cel târziu până la sfârșitul anului 2006. Până la punerea în aplicare a acestui cadru de către BCN,

reglementările/acordurile naționale existente rămân aplicabile, iar relațiile BCN cu agenții specializați care operează cu numerar din țările lor vor rămâne neschimbate. Începând cu punerea în aplicare a acestui cadru la nivel național, va exista o perioadă de tranziție de doi ani pentru ca instituțiile de credit și alți agenți specializați care operează cu numerar să-și poată adapta procedurile și aparatura aflată în funcțiune în prezent. Totuși, această perioadă de tranziție va expira cel târziu la sfârșitul anului 2007. În cazul în care instituțiile de credit și alți agenți profesioniști care operează cu numerar decid împotriva reciclării bancnotelor, ambele organisme vor putea opta în continuare pentru respectarea de către BCN a cerințelor privind moneda euro, astfel cum sunt definite de fiecare BCN în parte.

Acest cadru va înlocui termenii de referință ai Eurosistemului în ceea ce privește utilizarea aparatelor de reciclare a numerarului și a aparatelor de tip *cash-in*, adoptate de Consiliul guvernatorilor la data de 18 aprilie 2002, fără să afecteze actualele relații contractuale în vigoare privind aceste aparate.

© Banca Centrală Europeană, 2008

Adresă: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt pe Main, Germania

Adresă poștală: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt pe Main, Germania

Telefon: +49 69 1344 0; Site: <http://www.ecb.int>; Fax: +49 69 1344 6000; Telex: 411 144 ecb d

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri necomerciale și educaționale este permisă numai cu indicarea sursei.

Ianuarie 2005

ISBN 978-92-899-0232-8 (online)